EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 18.11.2010
COM(2010) 668 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Stratēģija, lai sagatavotu dažu kaimiņvalstu pievienošanos 1987. gada Konvencijai par kopīgu tranzīta procedūru un Konvencijai par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā

EN

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Stratēģija, lai sagatavotu dažu kaimiņvalstu pievienošanos 1987. gada Konvencijai par kopīgu tranzīta procedūru un Konvencijai par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā

1. KONVENCIJU TERITORIĀLĀS PIEMĒROŠANAS JOMAS PAPLAŠINĀŠANA — MĒRĶI UN VISPĀRĪGI NOSACĪJUMI

1.1. 1987. gada Konvencijai par kopīgu tranzīta procedūru un Konvencijai par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā[1] pašlaik ir četras līgumslēdzējas puses (Eiropas Savienība, Īslande, Norvēģija, Šveice[2]), kas pārstāv 30 valstis. Kopš to stāšanās spēkā šīs konvencijas ir apliecinājušas savu vērtību kā tirdzniecības veicināšanas instrumenti, izveidojot vienotu procedūru preču apgrozībai muitas uzraudzībā, lai novērstu sastrēgumus robežu šķērsošanā, un izveidojot saskaņotu formātu muitas deklarācijām par eksportu, importu un tranzītu.

1.2. Ņemot vērā 1997. gada februāra ieteikumus, ko sniegusi Eiropas Parlamenta Kopienas tranzīta izmeklēšanas komiteja, Komisija apņemas neierosināt jaunu konvenciju darbības jomu paplašināšanu pirms to veic Kopiena un pirms kopīgās tranzīta procedūras tiek reformētas un datorizētas. Tranzīta kārtības reformas likumdošanas komponentu īstenoja 2001. gada 1. jūlijā. Ir izveidots attiecīgās darbības regulējums un īstenota tranzīta datorizācija, kā arī ieviesti papildu tiesību akti, lai atspoguļotu, ka standarta tranzīta procedūra tiek veikta elektroniski[3].

1.3. Komisija 2001. gadā ierosināja stratēģiju[4] par pievienošanos konvencijām dažām tā brīža ES kandidātvalstīm[5], kurā izklāstīti nosacījumi, kas valstīm pirms pievienošanās jāspēj izpildīt. Paziņojumā uzmanība tika pievērsta ES kandidātvalstīm, tā kā pievienošanās konvencijām tika uzskatīta kā daļa no kopējās ES partnerības stratēģijas, un veltīta īpaša uzmanība jaunās datorizētās tranzīta sistēmas *(NCTS)* īstenošanas sākumposmam.

Pēc ES paplašināšanās 2004. gadā Turcija, kas turpina gatavoties pievienoties konvencijām tuvākajā laikā, pašlaik ir vienīgā valsts, uz kuru attiecas 2001. gada paziņojums.

1.4. Arī ES kandidātvalstīm, kas netika ņemtas vērā 2001. gada paziņojumā (Horvātija un Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika), kā arī pārējām iespējamām kandidātvalstīm jāapstiprina iespēja pievienoties konvencijām.

---

1 Publicēts OV L 226, 13.8.1987., 1. lpp., un OV L 134, 22.5.1987., 2. lpp.

2 Piemērojot Konvencijas, Lihtenšteina tiek uzskatīta par daļu no Šveices muitas teritorijas.

3 Komisijas Regula (EK) Nr. 1192/2008, OV L 329, 6.12.2008., 1. lpp. un EK un EBTA Apvienotās Komitejas "Vienotais tranzīts" Lēmums Nr. 1/2008., OV L 274, 15.10.2008., 1. lpp.

4 COM(2001) 289 galīgā redakcija

5 Igaunija, Latvija, Lietuva, Bulgārija, Rumānija, Slovēnija un Turcija.

1.5. Atbilstība 2001. gada paziņojumā izklāstītajiem priekšnoteikumiem, kā arī tādas pilnībā funkcionējošas datorizētas tranzīta sistēmas, kas uzlabo darbības riska kontroli, īstenošana, tagad dod iespēju izskatīt pārējo kaimiņvalstu pievienošanās iespēju konvencijām, tādējādi atvieglojot tirdzniecību.

Konvenciju teritoriālās piemērošanas jomas paplašināšana, iekļaujot vēl citas valstis, kas to spētu īstenot, neapšaubāmi atbilst Savienības un Eiropas tirgotāju interesēm un veicinās šī reģiona saskaņotību ar attiecīgo ES *acquis*. Lai saglabātu Konvencijas reģionālo raksturu, paziņojumā jānosaka tās valstis, kuras var kvalificēt kā potenciālās līgumslēdzējas puses, kā arī jāparedz pārskats pēc pieciem gadiem, novērtējot, vai vēl citas valstis var tikt kvalificētas kā potenciālās līgumslēdzējas puses.

1.6. Komisija turpinās palīdzēt sagatavot šo valstu pievienošanos konvencijām ar iespējami vislabākajiem nosacījumiem. Kad ir jāpieņem lēmums par valsts gatavību pievienoties, īpaša uzmanība būs jāpievērš jaunākajiem sasniegumiem Savienībā, īstenojot modernizēto Kopienas Muitas kodeksu un šīs īstenošanas sekas, kas, iespējams, ietekmēs konvencijas, kā arī sarunu ar attiecīgo valsti par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības nolīgumu attiecīgajiem aspektiem.

2. KONVENCIJAS TERITORIĀLĀS PIEMĒROŠANAS JOMAS PAPLAŠINĀŠANAS STRATĒĢIJAS PLĀNS

2.1. EK un EBTA 1987. gada Konvencijas par kopīgo tranzīta procedūru un Konvencijas par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā teritoriālās piemērošanas jomas paplašināšana, iesaistot jaunus partnerus, kas tās spēj īstenot, atbilst Savienības un Eiropas tirdzniecības interesēm. Tas atvieglos tirdzniecību un samazinās sastrēgumus uz robežām.

Konvencijas teritoriālās piemērošanas jomas paplašināšana ir saskaņā ar Paziņojumu par Eiropas kaimiņattiecību politiku[6], kurā uzsvērts, ka ar muitu saistīto tiesību aktu tuvināšana, kā arī jaudas palielināšana un modernizācija, tostarp datorizācija, atvieglo tirdzniecību.

2.2. Lai saglabātu konvenciju reģionālo raksturu, paziņojumā jānosaka valstu grupa, kas iekļauj potenciālās konvenciju līgumslēdzējas puses, un jāparedz pārskats pēc pieciem gadiem, novērtējot, vai vēl citas valstis varētu būt potenciālās līgumslēdzējas puses.

Līdzīgi kā 2001. gadā, jāpievērš uzmanība konvenciju teritoriālās piemērošanas jomas palielināšanas rūpīgi pārvaldīta procesa izveidošanai, lai vislabāk izmantotu pieejamos resursus un lai plašākā ģeogrāfiskā teritorijā būtu iespējams mācīties no kopīgās tranzīta procedūras darbības. Līdz ar to ir ierosināts noteikt ierobežotu to valstu grupu, kas atbilst visiem pievienošanās kritērijiem, no kurām Savienībai būtu vislielākais ieguvums, pievienojot tās kopīgajai tranzīta sistēmai.

---

[6] COM(2004) 373 galīgā redakcija

Šai grupai jāietver ES kandidātvalstis un iespējamās kandidātvalstis, uz kurām attiecas Austrumu partnerības iniciatīvas (Armēnija, Azerbaidžāna, Baltkrievija[7], Gruzija, Moldova un Ukraina), kuras tieši paredz izstrādāt ceļvedi ar mērķi pievienoties konvencijām[8], kā arī Krievija, ņemot vērā, ka tirdzniecības veicināšana ir neatņemama kopējās ekonomiskās telpas ceļveža daļa, ko ES un Krievija ir vienojušās izveidot[9].

2.3. Kā uzsvērts 2001. gada paziņojumā[10], valsti var aicināt pievienoties konvencijām tikai tad, ja tā spēj tiesiskajā, darbības un datorizācijas līmenī īstenot visu *acquis* par kopīgu tranzītu un formalitāšu vienkāršošanu, kas bija spēkā laikā, kad tika izteikts uzaicinājums pievienoties. Tādēļ ir jāsaskaņo valsts tiesību akti ar konvenciju tiesību aktiem. Muitas dienestam ir jāspēj izpildīt praktiskās un finanšu prasības un tā rīcībā jābūt datorizētām tranzīta sistēmām *(NCTS).*

2.4. Turklāt Komisija Savienības vārdā un sadarbībā ar citām konvenciju līgumslēdzējām pusēm izstrādās virkni pasākumu, lai nodrošinātu kopējo sagatavošanās saskanību ar muitas tiesību aktu instrumentu un integrētās lietojumprogrammas īstenošanu administratīvā līmenī.

2.5. Šie pasākumi ietver neformāla kopīgā tranzīta un formalitāšu vienkāršošanas novērotāja statusa piešķiršanu apvienotajām komitejām un darba grupām, tā kā šie mērķi vēl nav īstenoti[11]. Tas palīdz attiecīgajām valstīm sagatavoties *acquis* par kopīgu tranzītu un formalitāšu vienkāršošanu ieviešanai un konvenciju attīstībai nākotnē, jo īpaši attiecībā uz Savienības e-muitas projektu. Tās būs tiesīgas arī izveidot ar tranzītu saistītās iniciatīvas (apmācību, seminārus, ierēdņu apmaiņu), ko organizē saskaņā ar *Muita 2013* programmu. Situāciju šajās valstīs attiecībā uz konvenciju *acquis* par muitas datorizāciju novērtēs, lai labāk noteiktu veicamos attīstības veicināšanas pasākumus un to, kādas prasības jāievēro.

3. SECINĀJUMS

3.1 Komisija lūdz Padomei un Eiropas Parlamentam atbalstīt piedāvāto stratēģiju saistībā ar EK un EBTA Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru un Konvencijas par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā teritoriālās piemērošanas jomas paplašināšanu, iekļaujot tajā ES kandidātvalstis un potenciālās kandidātes, kā arī

---

7 Baltkrievijas, Kazahstānas un Krievijas muitas savienības izveidošana var radīt nepieciešamību pēc vienlaicīgas šo valstu pievienošanās konvencijām.

8 Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots Komisijas Paziņojumam par Austrumu partnerību (COM(2008) 823)

9 Paziņojums presei "ES un Krievijas 15. augstākā līmeņa sanāksme", 2005. gada 10. maijs, 8799/05 (*Presse* 110).

10 Sk. 1.2. punktu

11 Šis statuss tagad ir piešķirts šādām valstīm: Baltkrievija, Gruzija, Horvātija, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Moldova, Krievija, Serbija, Turcija un Ukraina.

valstis, uz kurām attiecas Austrumu partnerības iniciatīva, Krieviju un arī Kazahstānu, ja to prasīs muitas savienība starp Baltkrieviju, Krieviju un Kazahstānu.

3.2 Tādēļ pirms jebkāda EK un EBTA Apvienotās komitejas lēmuma uzaicināt valsti pievienoties konvencijām pieņemšanas ir jāizvērtē attiecīgās valsts sagatavotības pakāpi, ņemot vērā kopīgās tranzīta sistēmas īstenošanu pašreizējo līgumslēdzēju pušu valstīs tās pašreizējā un datorizētā veidā.